

بدان، ای پسر که مردمان تا زنده‌اند از دوستان ناگزیرند که مرد اگر بی برادر باشد
به که بی دوست؛ از آنکه حکیمی را پرسیدند که دوست بهتر یا برادر.
گفت: برادر نیز، دوست به.

پس به کار دوستان اندیشه کن و دوستی ایشان به مردمی و احسان، تازه‌دار و
چون دوست نوگیری، پشت بر دوستان کهن، مکن. دوست، همی طلب و
دوستان کهن را بر جای همی دار تا همیشه بسیار دوست داشته باشی و دیگر با مردمانی
که با تو به راه دوستی روند و «نیم دوست» باشند، نیکویی و سازگاری کن و در هر
نیک و بد به ایشان مشفق باش تا چون از تو مردمی بینند، دوست یکدل شوند.

معنی متن دوستی

- (۱) بدان ای پسر که مردمان تا زنده اند، از دوستان ناگزیرند.
- پسرم آگاه باش که انسان ها تا زمانی که زنده هستند، ناچارند دوستانی داشته باشند.
- (۲) مرد اگر بی برادر باشد به که بی دوست.
- اگر انسان در زندگی اش، برادری نداشته باشد، بهتر از آن است که دوستی نداشته باشد.

۳) از آن که حکیمی را پرسیدند که دوست بهتر یا برادر
به این دلیل که از دانشمندی پرسیدند که دوست بهتر است یا برادر؟

۴) گفت برادر نیز دوست به.

گفت اگر برادر هم با انسان دوست باشد بهتر است.

۵) پس به کار دوستان اندیشه کن و دوستی ایشان به مردمی و احسان تازه دار.
در مورد کار دوستان خوب فکر کن و با انسانیت و رفتار نیک، دوستیت را تازه و
استوار نگه دار.

• (۶) چون دوست نو گیری، پشت بر دوستان کهن مکن.

• هنگامی که دوست تازه پیدا کردی دوستان قدیمیت را فراموش نکن.

• (۷) دوست همی طلب و دوستان کهن را بر جای همی دار تا همیشه بسیار دوست داشته باشی

• همواره دوستان جدید پیدا کن و دوستان قدیمیت را هم نگه دار تا همیشه دوستان زیادی داشته باشی.

• (۸) با مردمانی که با تو به راه دوستی روند و نیم دوست باشند، نیکویی و سازگاری کن.

• با کسانی که با تو دوستی می کنند و رفتار دوستانه دارند، رفتار خوب و شایسته داشته باش.

• (۹) در هر نیک و بد به ایشان مشفق باش

• در اتفاقات خوب و بدی که برایشان پیش می آید دلسوز باش.

• (۱۰) تا چون از تو مردمی بینند دوست یکدل شوند.

• وقتی از تو انسانیت و مهربانی بینند دوست صمیمیت می شوند.

مشاوره

مشاورت کردن در کارها از قوی رایی مردم باشد و از تمام عقلی و پیش بینی؛ چه هر کس را دانشی باشد و هر یکی چیزی داند؛ یکی بیشتر و یکی کمتر و یکی دانشی دارد و هرگز کار نبسته است و نیازموده و یکی همان دانش داند و کار بسته است و آزموده؛ مثل این، چنان باشد که یکی باشد که بسیار سفرها کرده باشد و جهان بسیار دیده و سرد و گرم چشیده و در میان کارها بوده با آن کس برابر نتوان کرد که هرگز سفر نکرده باشد و ولایت ها ندیده و از این رو، گفته اند: «تدبیر با دانایان و پیران و جهان دیدگان باید کرد.»

Screen Clipping
نیکوکی را خاطر تیزتر باشد و در کارها زودتر تواند دید و یکی کند فهم باشد و تدبیر
ده تنه چون زورده مرده باشد. همه جهانیان مشفق اند که هیچ آفریده، داناتر از پیغامبر (ص)
نبوده است و با این همه فضیلت و معجزات که او را بود، خدای (تعالی) او را
می فرماید: «وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ» یا محمد چون کاری کنی و یا مهمی تو را پیش آید با یاران
خویش تدبیر کن.

مشورت ناکردن در کارها، ضعیف رایی باشد و هیچ شغلی بی مشورت، نیکو نیاید.

خواجه نظام الملک توسی، سیاست نامه

معنی بخش‌هایی از متن مشاورت

- (۱) مشاورت کردن در کارها از قوی رایبی باشد و از تمام عقلی و پیش بینی.
- مشاورت کردن در کارها نشانه‌ی بلند نظری (استواری فکر) و هوش (خرد) کامل و آینده‌نگری است.
- (۲) سرد و گرم چشیده و در میان کارها بوده‌اند.
- تجربه‌ی زیادی دارد و کارهای زیادی انجام داده است.
- (۳) و نیز یکی را خاطر تیزتر باشد و در کارها زودتر تواند دید.
- بعضی از مردم داناترند و چاره و عاقبت کارها را زودتر متوجه می‌شوند.
- (۴) تدبیر ده تنه چون زور ده مرده باشد.
- قدرت چاره‌اندیشی ده نفر به اندازه‌ی نیروی ده مرد است.
- (۵) و شاورهم فی الامر : در کارها با آن‌ها مشاورت کن.

